

İLERİ LİMAN VE TERMİNAL YÖNETİMİ

Dr. Tarık Efe KENDİR

1. GİRİŞ

Limanlar ve Terminallerin sayısı, büyüklüğü ve kapasite kullanım oranları bir ülkenin ticaret hacminin göstergesi olup, ticaret hacimleri ile eşdeğer hareket eder. Bu aynı zamanda, ülkenin endüstriyellemesi ya da ülke ticaretinin büyüklüğü ile de bağlantılıdır. Diğer taraftan, tesislerin konuşlandığı bölgelerde yarattığı refah seviyeleri de, ekonomik hareketliliğin getirdiği katma değerle her zaman diğer bölgelerden bir adım öndedir. Bu bağlamda, liman tesislerinin etkin, verimli, yüksek teknoloji ve yetkin iş gücü ile yönetilmesi hem o tesise hem de o ülke ekonomisine en büyük katkıyı sağlayacak unsurlardan biri olacaktır. Hızlı, güvenli ve düşük maliyetlerle işletilecek bir tesis, özellikle tüm dünya ülkeleri için istenen bir durum olan ihracat yüklerinin hızlı sevki, birim taşıma maliyetlerinin azaltılması, daha az hasar oluşma sonucunu doğuracak bir etken olacaktır. Diğer taraftan, elbette bu durum, yüksek ithalat girdisi ile ihracat yapan ülkeler içinde, bir adım önde olmanın göstergesidir.

Diğer bir bakış açısı ile modern limanların kurulması, işletilmesi, birim maliyetlerde sağlanacak avantajlar, belki de o ülkeyi hem transshipment (deniz yolu ile transit) hem de kara transitlerde bir transit hub olma yolunda bir adım öne götürebilecektir. Eğer, böyle bir durum gerçekleşir ise, gemi uğrak sayılarındaki artış ile farklı rotalara açılacak yeni servisler, yük teslimat sürelerini kısaltacak ve maliyet avantajları ile beraber o ülkeye katacağı katma değerler çok daha yüksek olacaktır. Aynı zamanda bu durum, oluşacak iş gücü istihdamı artışı ile beraber zincirleme olarak, ülke ekonomisine diğer bir katkı olarak dönecektir.

Bu kapsamda, bu bölümde liman tesislerinin yönetsel fonksiyonlarının anlatımı ile beraber, daha ileri bir adım nasıl atılabileceği ve tesis yönetimlerinde nelere dikkat edilmesi gerektiği yönünde paylaşımlar yapılmıştır.

2. LİMAN VEYA TERMİNAL ORGANİZASYON YAPILARI

Bir liman veya terminalin yapısına bağlı olarak örnek bir organizasyon şeması Şekil 1'de verilmiştir. Genel olarak bir liman veya terminal, idari, operasyonel,

duruma geçmesi vb.), bölgesel olarak lojistiğin tamamen durmasını ya da aksamasını engellemek bağlamında, alternatif limanların ve aktarma istasyonlarının kurgulanması, ülke ekonomisinin o bölge de durmasını ya da aksamasını ya da kritik yüklerin (tıbbi ürünler, gıda vb.) lojistik kaynaklı tedarik sorununu önleyecektir. Bu bağlamda, ülke planlama teşkilatlarının bölgesel liman kurgularında ve yatırım izinlerinde, liman yatırımlarının ve yerleşimlerinin birden fazla ve belli aralıklarla gerçekleştirilmesi üzerine önemle eğilmeleri yerinde olacaktır.

18. SONUÇ

Ülkelerin özellikle ihracat miktar ve kalemlerinin artırılmasında önemli rol olan liman tesislerinin verimli, ekonomik, hizmet kalitesi yüksek, çevreye duyarlı, sosyal olarak etkin ve yeterli kapasitelere sahip olarak işletilmesi, o ülkenin diğer ülkelerden bir adım önde olmasını sağlayacaktır. Bu durum aynı zamanda, ülke ürünlerinin diğer taraflara hızlı ve ekonomik bir şekilde ulaştırılmasını sağlayarak, o ülkenin dünya ticaretinde tercih edilme nedeni olmasını sağlayabilecektir. Bu bağlamda, geleceğe hem teknoloji hem kapasite olarak yeterli, ayrıca verimli ve etkin bir şekilde yönetilen limanların hazır edilmesi, ülkelerin ticaret hacminin artırılması ve sürdürülebilirliklerinin sağlanması açısından, ülkelere güç katacak en önemli noktalardan bir tanesi olacaktır.

KAYNAKÇA

- Bolat, Ö. (2016). Beni Ödülle Cezalandırma (1. Baskı Yılı). İstanbul: Doğan Kitap. 247s.
- Demir, AT. TOXIC İletişim ve Şefkat. <https://medium.com/@aysetopaktas/toxic-iletisim-ve-shefat-c01791f22a62>. Erişim Tarihi: 10.06.2020
- Anonim 1: <http://www1.eurogate.de/en/About-us/Press/Press-release/First-four-container-gantry-cranes-arrive-in-Wilhelmshaven> Erişim Tarihi: 10.06.2020
- Kendir, TE. (2015). Gantry Tip Vinçler İle Mobil Liman Vinçlerinin Karşılaştırılması. II. Ulusal Liman Kongresi. Doi: 10.18872/Deu.B.Ulk.2015.0021
- IMO. (2019). 2019 Guidelines For Consistent Implementation of the 0.50% Sulphur Limit Under Marpol Annex VI Resolution Mepc.320(74). The International Maritime Organization (IMO) <http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/Documents/Resolution%20MEPC.320%2874%29.pdf> Erişim Tarihi: 10.06.2020
- Goodchild A, Daganzo, Carlos. (2006). Double-Cycling Strategies for Container Ships and Their Effect on Ship Loading and Unloading Operations. Transportation Science. 40. 473-483. 10.1287/trsc.1060.0148.
- Anonim 2: High Bay Storage System-Boxbay. <https://www.box-bay.com/> Erişim Tarihi: 15.07.2020.
- Anonim 3: Meslekî Yeterlilik Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun. Kanun Numarası: 5544, Kabul Tarih : 21.9.2006 Yayımlandığı R. Gazete : Tarih: 7.10.2006 Sayı: 26312.
- Anonim 4: Deniz Çevresinin Petrol Ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun. Mülga: Çevre ve Orman Bakanlığı. Kanun Numarası: 5312, Kabul Tarihi: 3.3.2005 Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 11.3.2005 Sayı: 25752.

Anonim 5: İř Sağlığı Ve Güvenliđine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliđinde Deđiřiklik Yapılmasına Dair Tebliđ. Mülga: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 29.3.2013 Sayı: 28602.

Anonim 6: Sıfır Atık Yönetmeliđi. Mülga: Çevre ve Őehircilik Bakanlığı. Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 12.07.2019 Sayı: 30829.

Anonim 7: Uluslararası Gemi Ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliđi. Mülga: Ulaştırma Bakanlığı. Yayımlandığı Resmî Gazete: Tarih: 20.03.2007 Sayı: 26468.

Anonim 8: Kıyı Tesisi Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi Düzenlenmesi Hakkında Yönerge. Mülga:Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Genel Müdürlüđü. Resmî Gazete: Tarih: 10.04.2017 Sayı: 30296.